

3. Замула С. Ю. Методики зняття напруги: узагальнення матеріалів науково-психологічної літератури / С. Ю. Замула, І. М. Рудницька. – Біла Церква, 2011. – 67 с.
4. Матюк Т. В. Управління процесами організаційних змін на підприємствах [Електронний ресурс]. / Т. В. Матюк, О. О. Дяченко. – Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua>

Світлична А.В.

*к.е.н., доцент, доцент кафедри підприємництва і права
Галич О.А.*

к.е.н., доцент, доцент кафедри інформаційних систем та технологій

*Полтавська державна аграрна академія
м. Полтава, Україна*

ЮРИДИЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: ТЕНДЕНЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Оцінка актуальних тенденцій в галузі юридичної освіти, дозволяє стверджувати, що в останні роки відбулася зміна її соціальної значимості. Юридична професія стала однією з найбільш престижних. Більшість експертів, визначають високий рівень насиченості країни юристами, але їх підготовка здійснюється в основному для правоохоронних органів, де зосереджена переважна більшість юридичних кадрів. Водночас в органах державної влади та управління, у сфері економіки, зокрема аграрної, багато посад, які потребують правової підготовки, заміщуються спеціалістами без юридичної освіти.

Згідно з даними статистичного дослідження проведеного Директоратом з прав людини, доступу до правосуддя та правової обізнаності [1], в Україні станом на 1 січня 2019 року вищу юридичну освіту за спеціальністю «Право» здобуває 104565 осіб та 2740 осіб – за спеціальністю «Міжнародне право». Всього – 107,3 тисяч майбутніх юристів. Для порівняння: на спеціальності «Фінанси» всього навчається 65 тисяч студентів, «Комп'ютерні науки» – 25 тисяч, «Агроінженерія» – 16 тисяч. Не менше 7,5 тисяч майбутніх правників готують в системі навчальних закладів МВС на контрактних умовах. При цьому у різних закладах освіти навчаються за спеціальністю «Правоохоронна діяльність» більше 5,5 тисяч осіб;

На сьогодні підготовку бакалаврів з права здійснюють 193 заклади вищої освіти, магістрів – 120. Топ-10 за кількістю здобувачів вищої освіти очолили корифеї у галузі юридичної освіти – Національний юридичний університет ім. Ярослава Мудрого, Національний університет «Одеська юридична академія», Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Із загальної кількості здобувачів вищої освіти за всіма рівнями, що вступили на навчання у 2018 році – 35898 осіб (14 %) навчається за кошти держбюджету. Кількість вступників на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти за останні три роки зросла на 1105 осіб (5%), а на другий (магістерський) рівень – зменшилась на 2006 осіб (20%). При цьому варто зауважити, що близько третини (32,8%) вступників на магістерський рівень не змогли продовжити навчання, бо не впорались із завданнями Єдиного вступного фахового випробування чи Єдиного вступного іспиту. До того ж, 180 балів і вище отримали 3,1%, а нижче 150 балів – близько 72% бакалаврів, що вказує на низький рівень їх знань. Це підтверджують і результати інших досліджень [2], згідно з якими 60 % роботодавців визначає рівень підготовки випускників, як низький, а 80% говорять про те, що змушені додатково навчати молодих фахівців.

На ринку праці, за даними Державної служби зайнятості, вільних вакансій, де вимагається наявність вищої юридичної освіти заявлено 229, а осіб, які зареєстровані як безробітні – 1855. Огляд спеціалізованих ресурсів з пошуку роботи дає можливість зробити висновок, що на одну правничу вакансію претендує більше 7 осіб [1].

Таким чином, ситуація в галузі юридичної освіти має цілий ряд проблем: по-перше, це не підкріплений запитами ринку праці попит вступників на правову освіту та досить тривала відсутність втручання з боку держави у регулювання цього процесу (зокрема, мінімальна кількість балів ЗНО для вступу – не менше 130 балів – встановлена лише з 2019 року); по-друге, рівень підготовки майбутніх фахівців залишається досить низьким. Зазначене, на наш погляд, вимагає стандартизації підходів до організації освітньої діяльності в галузі юридичної освіти. Крім того, особливу увагу слід приділити формуванню у майбутнього юриста ідеї безперервного навчання і самоосвіти в процесі всієї його професійної діяльності, розвитку таких навичок як креативність, критичне мислення, адаптивність та ін.

Список використаних джерел

1. Стан юридичної освіти. Статистичне дослідження [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minjust.gov.ua/files/general/2019/03/18/20190318171622-46.pdf> (дата звернення 21.03.2019 р.)
2. Міністерство юстиції презентує статистичне дослідження «Стан юридичної освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://minjust.gov.ua/news/ministry/ministerstvo-yustitsii-prezentue-statistichne-doslidjennya-stan-yuridichnoi-osviti/> (дата звернення 21.03.2019 р.)
3. Кривецький О. Сучасна юридична освіта як вимога часу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3183:suchasna-yuridichna-osvita-yak-vimoga-chasu&catid=8&Itemid=350 (дата звернення 24.03.2019 р.)